فقط مستند اجتماعی، مورد توجه مدیران است

مهدی باقری، مستندساز: متاسفانه علاقه مدیران فرهنگی و سیاستگذاران سینمای مستند بیشتر به سینمای مستند اجتماعی معطوف است. من علیه حوزه اجتماعی صحبت نمی‌کنم و انتقادم به این است که هیچ تعادلی در حمایت از فیلم‌های مستند وجود ندارد. / ایلنا

زیر ذره‌بین ساواک، فیلم کوتاه می‌ساختیم

حجت‌الله سیفی، فیلمساز: ما زیر ذره‌بین ساواک بودیم. فیلم «واقعه» من سال ۱۳۵۲ توقیف شد و من به خاطر این فیلم، فراری شدم! نسخه این فیلم در سینماجوانان کنونی موجود است. موضوع این فیلم درباره یک مبارز بود که مامورها قصد دستگیری او را داشتند. / فارس

«نگهبان شب» به اسکار می‌رود

نماینده ایران در اسکار چقدر شانس موفقیت دارد؟

گزارش
ناصر احدی
روزنامه‌نگار

در نخستین ساعات شامگاه سه‌شنبه، فیلم «نگهبان شب» ساخته رضا میرکریمی به‌عنوان نماینده سینمای ایران در اسکار ۲۰۲۴ معرفی شد. این فیلم در حالی انتخاب شد که به‌گفته رائد فریدزاده، دبیر و سخنگوی کمیته انتخاب نماینده سینمای ایران در اسکار ۲۰۲۴، این کمیته بعد از بررسی ۱۴۲ اثر حائز شرایط، در مرحله نخست ۱۵فیلم را برای بازبینی برگزید و در نهایت ۳ فیلم را به‌عنوان نامزد نهایی فهرست معرفی به آکادمی اسکار انتخاب کرد. این ۳فیلم عبارت بودند از «ملاقات خصوصی» ساخته امید شمس، «نگهبان شب» ساخته رضا میرکریمی و «شهرک» ساخته علی حضرتی که در نهایت به اتفاق آراء فیلم میرکریمی به‌عنوان نماینده نهایی سینمای ایران در اسکار ۲۰۲۴ انتخاب شد. منوچهر شاهسواری، رسول صدرعاملی، علیرضا حسینی، احمد مرادپور، محمد داوودی، اکبر نبوی، پرویز شیخ‌طادی، بهروز شعیبی و رائد فریدزاده اعضای تشکیل‌دهنده کمیته انتخاب نماینده سینمای ایران به آکادمی اسکار ۲۰۲۴ بودند. در ماه‌های گذشته، خبری از اعضای این کمیته منتشر نشده بود و می‌توان حدس زد که بنیاد سینمایی فارابی ــ به‌عنوان نهادی که مسئول معرفی نماینده سینمای ایران به اسکار است ــ ترجیح داده با اعلام نکردن اسامی اعضای این کمیته تا لحظه آخر از حواشی و نقدهای احتمالی جلوگیری کند. به هر حال، می‌شود این پرسش را مطرح کرد که اعضای این کمیته چقدر با شرایط موفقیت فیلمی در اسکار آشنایی دارند و آیا افراد دیگری بودند که می‌توانستند عضو این کمیته باشند یا خیر؟ موضوع دیگر این است که «نگهبان شب» چقدر انتخاب مناسبی است و چقدر احتمال موفقیت آن وجود دارد؟ و آیا اساساً انتخاب دیگری وجود داشت؟

مکث

از مضمون تا رقبا

در یک سال گذشته، سینمای ایران حضور کمرنگی در جشنواره‌های معتبر جهانی داشت و فیلمی از تولیدات داخلی نبود که حضور موفقی در جشنواره‌های خارجی داشته باشد. «نگهبان شب» هم از این مسئله مستثنی نبود. مهم‌ترین جایزه این فیلم به چهلمین جشنواره فیلم فجر بازمی‌گشت که میرکریمی را صاحب جایزه بهترین کارگردانی کرد. میرکریمی چندی پیش در گفت‌وگویی که در ایسنا با مرتضی فرشباف و شهرام مکری انجام داد گفته بود: «تا جایی که می‌دانم یکی دو رویداد مهم فیلم را دوست داشتند ولی عده‌ای جمع شدند تا مانع از حضور یا نمایش فیلم شوند.» به هر تقدیر، «نگهبان شب» در جشنواره معتبری حضور نداشته و این به‌معنای از دست رفتن فرصت بازاریابی فیلم است. اصولا جشنواره‌های معتبر بین‌المللی بهترین فرصت هستند تا فیلم‌هایی که احتمال حضورشان در اسکار وجود دارد، مورد توجه قرار بگیرند و پخش کننده پیدا کنند. فیلم میرکریمی فاقد این امتیاز است. از سوی دیگر، داستان فیلم هم که درباره سوءاستفاده مهندس جوان شهری از کارگر جوان شهرستانی است شاید فاقد آن جذابیتی باشد که نظر رأی‌دهندگان اسکار را جلب کند. از حیث مضمون، فیلم میرکریمی که بیشتر به تضاد اخلاقیات شهرنشینان مرفه و روستاییان تنگدست می‌پردازد شانس زیادی برای موفقیت ندارد. همچنین دیگر فیلم‌های حاضر در شاخه بهترین فیلم بین‌المللی را هم نباید فراموش کرد. تا اینجا که نمایندگان تعدادی از کشورها معرفی شده، بزرگانی همچون کلبر مندونسا فیلیو از برزیل، ویم وندرس از ژاپن، نوری بیلگه جیلان از ترکیه، آکی کوریسماکی از فنلاند و رادو جود از رومانی امید زیادی به کسب جایزه در شاخه بهترین فیلم بین‌المللی اسکار ۲۰۲۴ دارند. در میان نام کارگردانان کشورهای مختلف که فیلم‌شان به اسکار معرفی شده، نام ۲ کارگردان ایرانی هم دیده می‌شود؛ نورا نیاسری با «شیدا» از استرالیا و بهروز ثابت‌رسول با «ملودی» از تاجیکستان.

احتمال موفقیت «نگهبان شب» در اسکار

بن زازمر در تحقیقی که درباره ۱۷جشنواره سینمایی بین‌المللی و موفقیت فیلم برگزیده این جشنواره‌ها در اسکار انجام داده، به نتایج جالبی رسیده است. در میان این جشنواره‌ها، برگزیدگان کن با ۵برنده و ۹نامزد بیشترین موفقیت را در شاخه فیلم خارجی در اسکار داشته‌اند. برگزیدگان جشنواره‌های تورنتو (۳برنده و ۴نامزد)، مسکو (۳برنده و ۲نامزد) و برلین (۳برنده و ۴نامزد) در رتبه‌های بعدی موفقیت در این شاخه هستند. البته برگزیدگان ۳جشنواره قاهره، لوکارنو و شانگهای هم موفقیتی در اسکار به‌دست نیاورده‌اند. از همین آمار می‌توان اهمیت حضور در جشنوارهای معتبر بین‌المللی برای موفقیت یک فیلم خارجی در اسکار را دریافت. همچنین به‌گفته زازمر، به‌مدت ۲۳سال، از میان ۵نامزد جایزه بهترین فیلم خارجی که منطقا هر کدام ۲۰درصد شانس برنده شدن در این شاخه را دارند، وقتی یکی برگزیده جشنواره‌ای بوده، شانس برنده شدنش تا ۳۵درصد افزایش یافته است. در موردی دیگر، به‌مدت ۱۱سال، وقتی از ۵فیلم این شاخه ۲فیلم برگزیده جشنواره‌ای بوده‌اند، به جای ۴۰درصد، شانس برنده شدن یکی از این دو فیلم برای بردن جایزه اسکار به خانه تا ۷۳درصد بوده است. به‌هر حال، در سالی که دست سینمای ایران هم چندان پر نبود و گویا «نگهبان شب» تنها انتخاب ممکن بود.

۳بار ناکامی میرکریمی

۲ فیلم «خیلی دور، خیلی نزدیک» (سال ۲۰۰۵، دوره هفتادوهشتم اسکار) و «امروز» (سال ۲۰۱۴، دوره هشتادوهفتم اسکار) ساخته رضا میرکریمی قبلا هم به اسکار معرفی شده بودند. درضمن، در سال ۲۰۱۲ هم فیلم دیگر او، «یه حبه قند»، به‌عنوان نماینده ایران در اسکار انتخاب شد که یک روز بعد از اعلام نام آن، رئیس وقت سازمان سینمایی از تحریم اسکار خبر داد و دیگر فیلمی از ایران به این مراسم نرفت.

هشتگ

@hamshahrinews

ژیلا صادقی، مجری سابق صدا و سیما در یک لایو اینستاگرامی با اشاره به علاقه‌اش به مقام معظم رهبری گفت:

«اگر مقام معظم رهبری پا در خیابان بگذارند قسم می‌خورم شاهد صحنه‌ای خواهید شد که در عمرتان ندیدید، حتما مردم برای سیداولاد پیغمبر اشک خواهند ریخت». او درادامه گفت: «من ایشان را زیارت نکردم و هیچ تعصبی هم ندارم، وابسته به هیچ جناحی هم نیستم، اما انسان هستم و قلب دارم و انرژی‌ها را دریافت می‌کنم.» این مجری سابق صدا و سیما با اشاره به اینکه پاسپورت آمریکایی دارد و از عدم‌مهاجرتش گفت که زهی خیال باطل که ایران رو ترک کنم. چرا باید در کشوری زندگی کنم که بزرگ مرد کشور ما (حاج قاسم سلیمانی) را شهید کرد.

صحبت‌های ژیلا صادقی در حالی عنوان شده که بسیاری از مخاطبان با واکنش‌های مثبت از حرف‌های او استقبال کردند.

حبیبه رسولی
@Habibeh_rasuly

صحبت‌های براندازسوز ژیلاصادقی مجری سابق صدا سیما
چرا باید از ایران بروم
چرا بروم جایی که ایرانی ها را تحقیر می‌کنند؟
چرا بروم جایی که بزرگ مرد کشورم را کشتند؟
قسم می‌خورم اگر رهبرم پا در خیابان بگذارد صحنه ای اتفاق می‌افتد که تاریخ به چشم خود ندیده

جوادشونم
@13javad81

کاش سلبریتی هامون یکم سر عقل میومدن و از #ژیلا_صادقی الگو می‌گرفتن؛ حرف های ژیلا صادقی نشون میده که هنوز هم سلبریتی با شرف وجود داره ، درود به شرفت

ali sakei
@1AliSakei1400

ماشاءالله به این شیر زن ایرانی
صحبتهای غیرتمندانه ژیلا صادقی مجری صدا و سیما

گپ

درام کلاسیک روانشناسانه

گفت‌وگو با حسین پورخلیلی، کارگردان نمایش «شیتل»

ناتالیا گینزبورگ، نویسنده ایتالیایی در حوزه‌های مختلف ادبی مثل رمان، داستان کوتاه و نمایشنامه کار کرده است. نمایشنامه‌های او به‌گفته مژگان صبور، یکی از مترجمان آثارش، «جلوه‌گاه ترس نویسنده از تفسیر زندگی است؛ همراه با طنز گزنده و تلخ او در عینیت بخشیدن به زندگی خانوادگی و پیش آگاهی‌اش از تغییرات اقتصادی و اجتماعی که زندگی سنتی را به زندگی مدرن تبدیل می‌کنند.» او شخصیت‌های زن فوق‌العاده‌ای در نمایشنامه‌هایش خلق کرده و ناتالی در «شیتل» هم یکی از آنهاست. این نمایشنامه این روزها در پردیس تئاتر شهرزاد به کارگردانی حسین پورخلیلی در حال اجراست. پورخلیلی پیش از این هم نمایش مغازه خودکشی را در همین سالن روی صحنه داشته است. با او درباره این اجرا گفت و گو کرده‌ایم.

درباره متن صحبت کنیم. چطور این متن از ناتالیا گینزبورگ را برای اجرا انتخاب کردید؟

من این متن را از دوره دانشجویی خوانده بودم و آن را خیلی دوست داشتم. کار روانشناسانه عمیقی است و بارها جایزه گرفته و در عرصه‌های بین‌المللی خوش درخشیده است. با یک‌بار خواندن کاملا متوجه متن نشدم، ولی چون خیلی مرا درگیر خودش کرده بود آن را چندین‌بار خواندم. متن، لایه‌های بسیاری دارد که با هر بار خواندن یکی از آنها مشخص می‌شود؛ حتی همین الان هم هر بار اجرا را می‌بینم به لایه‌های جدیدی از متن پی می‌برم. زیرمتن فوق‌العاده‌ای دارد که مرا جذب کرد و دوست داشتم آن را اجرا کنم.

شما چند بازیگر کودک در کار دارید. از کارکردن با این کودکان بگویید.

بازیگرهای کودک را تعمدا انتخاب کردیم تا ظرافت و لطافت کودکان را ببینیم و به نوعی بازتاب درونی شخصیت اصلی یعنی ناتالی است. با وجود این کودکان می‌خواستیم چالشی را که این شخصیت با دنیای اطرافش دارد، بهتر به نمایش بگذاریم.

استقبال از کار چطور بوده است؟

با توجه به اینکه کار یک درام کلاسیک روانشناسانه است، می‌توانم بگویم استقبال متوسط بوده است. البته آخر فصل هم هست و همه در تکاپوی شروع مدرسه و دانشگاه و سفرهای آخر فصل هستند؛ به همین دلیل تئاتر به‌طور کلی کم‌رونق است.

یاد

درگذشت آرش میراحمدی

آرش میراحمدی، بازیگر تئاتر و تلویزیون درگذشت. این بازیگر تئاتر و تلویزیون پس از یک دوره تحمل بیماری سرطان درگذشت. چندی پیش انتشار تصاویری از وی، خبر از ابتلای او به بیماری سرطان می‌داد که باعث ناراحتی مخاطبان و طرفدارانش شد. او مدتی بود که برای درمان در بیمارستان بستری شده بود. میراحمدی متولد ۴تیر ۱۳۵۰ بود و از مهم‌ترین آثارش می‌توان به بازیگری در سریال «خنده بازار»، سریال «محله گل و بلبل» و سریال «بچه محل» اشاره کرد.

به‌گزارش فارس، زنده‌یاد میراحمدی در سال ۹۹ در فیلم کوتاه «سرباز» از تولیدات پربازدید باشگاه فیلم سوره که روایتی از زندگی و شهادت سردار حاج قاسم سلیمانی بود و یک اثر کاملاً جدی تلقی می‌شد، نقش شهید مهندس ابومهدی را با بازی کاملاً متفاوتی ایفا کرد.

سینمای دفاع‌مقدس

نمایش آثار شاخص سینمای دفاع‌مقدس

همزمان با هفته گرامیداشت دفاع‌مقدس «جشنواره فیلم‌های داستانی کوتاه» در شبکه ۲ سیما و فیلم‌های سینمایی «دیده‌بان»، «دوئل»، «سرزمین خورشید»، «از کرخه تا راین»، «یدو»، «لیلی با من است»، «اخراجی‌ها» و «تنگه ابوقریب» از جمعه ۳۱شهریور تا جمعه ۷مهر روی آنتن شبکه نمایش می‌رود.

انجمن سینمای انقلاب و دفاع‌مقدس بنیاد فرهنگی روایت فتح هم دومین دوره هفته فیلم کوتاه دفاع‌مقدس را در فرهنگسرای نیاوران و شهرک سینمایی دفاع‌مقدس برگزار خواهد کرد. در این برنامه که به مناسبت هفته دفاع‌مقدس و با گرامیداشت یاد و خاطره شهید مصطفی صدرزاده برگزار می‌شود ۶اثر از فیلم‌های کوتاه تولیدشده در این انجمن رونمایی و اکران و ۳عنوان کارگاه آموزشی تخصصی با رویکرد انتقال تجربه نیز در این رویداد برپا خواهد شد.

تئاتر

بازگشت جشنواره تئاتر دانشگاهی

مدیرکل پشتیبانی امور فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از برگزاری جشنواره تئاتر دانشگاهی بعد از ۴سال در کنار جشنواره تئاترفجر براساس تفاهمنامه همکاری با اداره کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خبر داد.

تفاهمنامه همکاری مشترک اداره‌کل هنرهای نمایشی و اداره کل پشتیبانی امور فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای برگزاری جشنواره تئاتر دانشگاهی امضا شد.

مهدی بادپا در این برنامه گفت: امیدواریم به‌زودی شاهد برگزاری جشنواره تئاتر دانشگاهی و رونق دوباره کانون‌ها و تشکل‌های تئاتری دانشگاه‌ها باشیم؛ زیرا در زمان همه‌گیری کرونا، به این تشکل‌ها آسیب زیادی وارد شده است.

وی افزود: جشنواره‌های متعددی را در اداره کل پشتیبانی امور فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، برگزار می‌کنیم که دانشجویان همراه و مشتاق برگزاری آنها هستند. برنامه‌ریزی کرده‌ایم تا با کانون‌های تئاتر دانشگاه‌ها و جمعی از دانشجویان تئاتر، نشستی برگزار کنیم تا به‌صورت دقیق‌تری بتوانیم جهت برگزاری جشنواره تئاتر دانشگاهی، قدم برداریم.

مدیرکل پشتیبانی فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم با تأکید بر اینکه جلسات متعددی برای برگزاری جشنواره تئاتر دانشگاهی برگزار شده است، گفت: سازوکاری را برای اجرای کانون‌های تئاتر ایجاد کرده‌ایم که براساس آن بعد از ۴سال جشنواره تئاتر دانشجویی به همت معاونت فرهنگی در کنار جشنواره تئاتر فجر حضور خواهد داشت.

«بچه زرنگ» از ۵ مهر می‌آید

اکران

انیمیشن سینمایی «بچه زرنگ» از پنجم مهرماه اکران می‌شود تا سالن‌های سینما، میزبان کودکان و خانواده‌هایشان باشند. «بچه زرنگ» به تهیه‌کنندگی حامد جعفری که پیش از این در چهل‌ویکمین جشنواره فیلم فجر به نمایش درآمده بود، همزمان با آغاز به‌کار مدارس، در سینماهای سراسر کشور به اکران درمی‌آید. این فیلم محصول مشترک کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و «گروه هنر پویا» است که به همت حدود ۲۵۰نفر از جوانان هنرمند ایران ساخته شده است. نخستین تیزر این انیمیشن سینمایی نیز به‌تازگی رونمایی شده است.

«بچه زرنگ» ماجرای پسر بچه‌ای به نام محسن است که خود را ابرقهرمان می‌داند. او در یک اتفاق نادر، به جنگلی اسرار آمیز قدم می‌گذارد و با حیوانات منقرض‌شده ایران مواجه می‌شود، این آغاز یک ماجرای پیچیده برای نجات آخرین ببر ایرانی است.

«بچه‌زرنگ» سومین فیلم «گروه هنر پویا» بعد از «فیلشاه» و «شاهزاده‌روم» است که هر ۲ فیلم جزو پرمخاطب‌ترین انیمیشن‌های سینمای ایران هستند.